

Registre og mistanke: 1,5 millioner danskeres dna er registreret

Politiken (Sektion 1, s. 6: ill.)

Artiklen er leveret af Infomedia

Læsetid: 3 min.

1. Oktober 2003

blodprøver, biobanker

[Print](#)

Af

Martine Lind Pedersen

På Statens Serum Institut ligger blodet fra alle børn og unge gemt i et kæmpemæssigt fryserum. Blodprøverne kan danne grundlag for det dna-register, som Dansk Folkeparti rejste forslag om i forrige uge.

Laboranten på Statens Serum Institut sætter mærkat nummer 49.901 på et lille stykke papir med nogle små cirkler, der er fyldt op med indtørret blod. Blodet stammer fra et fem dage gammelt spædbarn, der har fået et lille prik i hælen med en nål.

Når blodprøven er blevet testet for arvelige sygdomme, putter laboranten det i en lille æske sammen med de cirka 300 andre prøver, som er kommet ind fra landets sygehuse og jordemødre den dag. Derefter bliver prøverne gemt i en papkasse i et stort frysehus på instituttet, hvor temperaturen konstant er tyve minusgrader.

Reolerne i frysehuset er fyldt med lignende kasser.

Denne procedure har Statens Serum Institut brugt de seneste 21 år.

Det svarer til, at alle danskere mellem 0 og 21 år er at finde i registret - i alt 1,5 millioner mennesker.

Det lille nummer på blodprøven er registreret i en computerdatabase, hvor man kan hente oplysninger om barnets navn, fødselsdato, vægt ved fødsel samt moderens navn og hendes cpr-nummer. Dermed udgør blodprøvearkivet på Statens Serum Institut en såkaldt biologisk bank over hver fjerde dansker.

Og arkivet vokser med 65.000 personer om året.

Dna-register

Blodprøveregistret stammer fra den såkaldte PKU-test, som alle spædbørn får taget fem dage efter fødslen. Blodprøven bliver brugt til at teste børnene for tre arvelige sygdomme, som giver hjerneskader, hvis de ikke bliver behandlet. Men hvis Folketinget beslutter det, kan blodprøverne danne grundlag for et totalt dna-register over alle danskere.

Dansk Folkeparti rejste forslaget om et nationalt dna-register forrige uge og har foreløbigt bedt Justitsministeriet om at regne på omkostningerne.

Et dna-register vil kunne lette politiets efterforskning i kriminalsager. Ofte efterlader gerningsmanden genetisk materiale på gerningsstedet. Med et dna-register vil man kunne finde en person, hvis man har lidt hår, blod, sæd eller andet biologisk materiale.

Det er muligt for forældre at nægte, at deres barns blod bliver gemt i det store register. Men det er der forsvindende få, der gør. 99 procent af alle danske børn, der er født efter 1982, har en blodprøve i det store frysehus på Statens Serum Institut.

Sygdomsforskning

»Hovedformålet med at opbevare blodprøverne er kvalitetskontrol og dokumentation for at analyserne er udført«, forklarer afdelingschefen på Klinisk Biokemisk Afdeling på Statens Serum Institut, overlæge dr.med. Bent Nørgaard-Pedersen.

Prøverne bliver løbende undersøgt for at forbedre den måde, som de bliver analyseret på. Men de bliver også brugt til forskning. På Statens Serum institut forsker man for eksempel i, om man kan se på børnenes blod, om de vil udvikle sygdomme såsom sukkersyge, autisme, spastisk lammelse og skizofreni.

»Hvis vi kan vise, at det er muligt at finde årsagerne til nogle af de store sygdomme, kan vi begynde at screene børnenes blod for disposition til sygdommene med det samme«, siger overlæge Bent Nørgaard-Pedersen.

Alle forskningsundersøgelser af blodet foregår efter tilladelse fra det Videnskabetiske Komitésystem og Datatilsynet.

Mange biobanker

Foruden PKU-blodprøverne bliver der opbevaret genetisk arvemateriale i adskillige andre biologiske banker.

Sygehusene opbevarer de vævs-, celle- og blodprøver, der bliver taget, når en patient bliver undersøgt for eksempelvis kræft. Som led i forskningsprojekter bliver der også indsamlet genetisk materiale, som bliver opbevaret i årevis.

Et eksempel er undersøgelsen 'Bedre sundhed for mor og barn', hvor blodprøver fra 100.000 gravide kvinder og deres børn bliver undersøgt.

Alt i alt findes der genetisk materiale fra omkring hver anden dansker i de biologiske banker.

indland@pol.dk



Alt materiale i Infomedia er omfattet af lov om ophavsret og må ikke kopieres uden særlig tilladelse.